

BIULETYN
SĄDU NAJWYŻSZEGO

nr 6/2022

z dnia 29 lipca 2022 r.

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	2
UCHWAŁA IZBY CYWILNEJ.....	5
ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ.....	6
PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ.....	11
UCHWAŁY IZBY KARNEJ.....	14
PYTANIE PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH.....	18
UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	19

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 119/22

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy zakład ubezpieczeń może obniżyć należne odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów o rabaty oraz ulgi na części i materiały służące do naprawy pojazdu, możliwe do uzyskania w ramach współdziałania poszkodowanego z ubezpieczycielem w zakresie likwidacji szkody z odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody w procesie naprawy pojazdu (art. 362 k.c. w zw. z art. 354 § 2 k.c.)?”

III CZP 120/22

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Gliwicach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy udzielone przez radcę prawnego adwokatowi dalsze pełnomocnictwo procesowe traci moc prawną z chwilą utraty przez tego radcę uprawnień do pełnienia funkcji pełnomocnika procesowego w związku z mianowaniem na stanowisko sędziego sądu powszechnego?

a w razie pozytywnej odpowiedzi na to pytanie:

Czy dopuszczalne jest w tej sytuacji zatwierdzenie przez stronę czynności procesowych substytutą?”

III CZP 121/22

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Radomiu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy koniec trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia przedsiębiorcy przeciwko konsumentowi związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, którego bieg rozpoczął się przed wejściem w życie ustawy z 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.1104) przypada zawsze na ostatni dzień roku kalendarzowego – zgodnie z art. 118 kc w brzmieniu nadanym po wejściu w życie ustawy z 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw, czy też w przypadku gdy przedawnienie nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, gdyż koniec tego terminu nie przypadłaby na koniec roku kalendarzowego, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu – zgodnie z art. 5 ust. 2 zdanie 2 ustawy z 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw?”

III CZP 122/22

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy na podstawie art. 25e ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym odpowiedzialność Skarbu Państwa uwarunkowana jest wcześniejszym wykazaniem, że istnieje potencjalne mienie wykreślonej spółki, które może zostać nabyte przez Skarb Państwa?”

III CZP 123/22

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Zielonej Górze przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy w sprawie o uzgodnienie treści działu II księgi wieczystej prowadzonej dla spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu z rzeczywistym stanem prawnym zachodzi po stronie biernej współuczestnictwo konieczne uprawnionego, ujawnionego w dziale II tej księgi i spółdzielni mieszkaniowej (art. 72 § 2 k.p.c.)”

III CZP 124/22

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Kielcach przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy do wartości przedmiotu sporu podlega wliczeniu żądana obok roszczenia głównego rekompensata za koszty odzyskiwania należności na podstawie art. 10 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych?”

UCHWAŁA IZBY CYWILNEJ

III CZP 50/22 – z dnia 23 czerwca 2022 r. w składzie 3 sędziów na pytanie prawne Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

1. Na postanowienie sądu upadłościowego jako sądu drugiej instancji o odrzuceniu zażalenia na postanowienie sędziego – komisarza nie przysługuje zażalenie (art. 394² k.p.c. w zw. z art. 229 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 1228).

2. W razie wniesienia takiego zażalenia odrzuca je sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, w składzie trzech sędziów (art. 397 § 1 k.p.c. w zw. z art. 229 Prawa upadłościowego).

ORZECZENIA TEZOWANE IZBY CYWILNEJ

IV CSK 286/18 – postanowienie z dnia 18 września 2019 r.

1. Ograniczona kognicja sądu w postępowaniu wieczystoksięgowym nie jest równoznaczna z całkowitym wyłączeniem reguły, że w umowach należy badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na dosłownym jej brzmieniu.

2. W umowie quoad usum dotyczącej sposobu korzystania z miejsc postojowych w hali garażowej, zawartej pomiędzy pierwszymi współwłaścicielami nieruchomości wspólnej i skutecznej względem kolejnych współwłaścicieli, dopuszczalne jest upoważnienie współwłaścicieli do dokonania zmiany sposobu podziału quoad usum polegającej na zbyciu – nieprowadzącym do przeniesienia praw i obowiązków wynikających z dokonanego podziału wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej – uprawnienia do korzystania z miejsca postojowego na rzecz innego współwłaściciela nieruchomości wspólnej bez dodatkowej zgody pozostałych właścicieli.

II CSKP 47/21 – postanowienie z dnia 27 lipca 2021 r.

W wypadku, gdy ujawnienie stanu prawnego ma polegać na odłączeniu określonej działki bez zmiany konfiguracji (kształtu i obszaru) pozostałych działek stanowiących nieruchomość, dla której księga wieczysta była dotychczas prowadzona i przeniesieniu jej do innej księgi wieczystej, wykładnia celowościowa § 114 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z 15 lutego 2016 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie teleinformatycznym (Dz. U. z 2016 r., poz. 312 ze zm.) uzasadnia przyjęcie, że wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia dokumentów stanowiących podstawę oznaczenia działki odłączonej, jeżeli w aktach księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości macierzystej znajdują się dokumenty dotyczące oznaczenia części pozostałej nieruchomości.

IV CSK 429/21 – postanowienie z dnia 28 września 2021 r.

Niedopuszczalna jest skarga kasacyjna w sprawie o ustanowienie likwidatora w celu dokończenia likwidacji spółdzielni (art. 519¹ § 3 k.p.c.).

IV CSKP 44/21 – wyrok z dnia 14 października 2021 r.

Pojedyncze słowa, nie tylko zaczerpnięte z języka potocznego, ale także słowa nieznane lub neologizmy, z zasady nie mają cech twórczości.

V CSKP 124/21 – postanowienie z dnia 15 października 2021 r.

Artykuł art. 7 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L z 2012 r. Nr 351, s. 1 i n.) uzasadnia jurysdykcję sądu państwa członkowskiego, w którym – stosownie do twierdzeń powoda – nabył on samochód i poniósł szkodę, której naprawienia się domaga, wyrażającą się w zapłacie nadwyżki ceny, zawyżonej w następstwie zmowy cenowej naruszającej art. 101 TFUE, nawet

jeśli powództwo jest skierowane przeciwko uczestnikowi zmowy, z którym poszkodowany nie nawiązał stosunków umownych.

I CSKP 465/21 – postanowienie z dnia 21 października 2021 r.

W sprawie dotyczącej stwierdzenia zasadności przyjęcia skarżącej, jako osoby chorej psychicznie i dodatkowo ubezwłasnowolnionej całkowicie, do szpitala psychiatrycznego nie może być ona reprezentowana przez swojego przedstawiciela ustawowego. Jest on bowiem na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego samodzielny uczestnikiem tego postępowania, obok osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie, której wniosek o przyjęcie do szpitala dotyczy. W postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi kasacyjnej od orzeczenia w przedmiocie przyjęcia do szpitala to pełnomocnik ustanowiony z urzędu powinien reprezentować osobę, której bezpośrednio dotyczy to postępowanie. Osoby ubezwłasnowolnionej nie może zaś reprezentować opiekun (przedstawiciel ustawowy), gdyż ma on w tym postępowaniu samodzielną pozycję procesową.

I CSKP 244/21 – postanowienie z dnia 16 listopada 2021 r.

Zdolność prawna i sądowa wspólnoty mieszkaniowej nie doznaje ograniczeń.

IV CSKP 40/21 – wyrok z dnia 17 listopada 2021 r.

1. Decyzja organu pierwszej instancji, która na skutek odwołania została utrzymana w mocy przez organ drugiej instancji nie jest decyzją ostateczną (art. 16 k.p.a.). W takim przypadku ostateczna jest bowiem jedynie decyzja organu drugiej instancji.

2. Nie jest możliwe przyjęcie, że szkoda, której źródłem jest decyzja ostateczna, zostaje wyrządzona przez organ pierwszej instancji i organ drugiej instancji wspólnie.

II CSKP 162/21 – wyrok z dnia 9 grudnia 2021 r.

Doprowadzenie stanu księgi wieczystej do stanu usprawiedliwiającego zaufanie do niej jest celem nadrzędnym prowadzonego w tym przedmiocie procesu; interes publiczny wynikający z funkcji ksiąg wieczystych sprzeciwia się możliwości oddalenia takiego powództwa na podstawie art. 5 k.c.

IV CSKP 198/21 – wyrok z dnia 15 grudnia 2021 r.

Wypowiedzenie przez syndyka masy upadłości spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej umowy pożyczki, zawartej z konsumentem i wykonanej przez kasę przed ogłoszeniem jej upadłości (art. 434 pkt 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe, jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 1228), jest bezskuteczne, jeśli wcześniej syndyk nie dopełnił czynności przewidzianych w art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 1896) w zw. z art. 36 ust. 1a ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 1844).

II CSKP 212/22 – wyrok z dnia 12 stycznia 2022 r.

1. Dopiero w sytuacji, gdy nie istnieje żaden podmiot będący stroną kwestionowanej umowy ani jego następca prawny, nie jest możliwe dochodzenie roszczenia o ustalenie nieważności tej umowy na podstawie art. 189 k.p.c.

2. Przeprowadzenie postępowania upadłościowego spółki z o.o. będącej stroną umowy nie wyłącza możliwości dochodzenia przez osobę trzecią ustalenia nieważności tej umowy, w wyniku czego może okazać się, że istnieją uprawnienia tej osoby jako współnika spółki z o.o., która została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego po przeprowadzeniu postępowania upadłościowego.

2. Domniemania wynikające z art. 14 i 17 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 112 ze zm.) dotyczą wyłącznie danych podmiotu wpisanego do tego rejestru.

PYTANIA PRAWNE DO IZBY KARNEJ

I KZP 12/22

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Krakowie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„a/ Czy art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego określa samodzielnie (autonomicznie), z wyłączeniem innych przepisów w szczególności kodeksu cywilnego, krąg osób uprawnionych do dochodzenia i uzyskania świadczeń (odszkodowania i zadośćuczynienia) z tytułu wydania lub wykonania orzeczenia albo decyzji, czy też krąg ten należy ustalać z uwzględnieniem regulacji art. 445 § 3 kc i art. 992 § 2 kc;

– a w razie odpowiedzi, że krąg podmiotów nie jest określony samodzielnie:

b/ Czy dla zastosowania zasad dziedziczenia decydujące znaczenie ma moment powstania roszczenia czy też data złożenia wniosku przez osoby z kręgu uprawnionych o jakich mowa w art. 8 ust. 1 ustawy?”

I KZP 13/22

Pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Gdańsku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy zwrot «ostatecznego zwolnienia terytorium Strony, której została wydana» współokreślający wyjątek z art. 14 ust. 1 lit. b) od zasady ograniczenia ścigania nakreślonej w art. 14 ust. 1 zd. 1 Europejskiej Konwencji o Ekstardycji z dnia 13 grudnia

1957 roku (wraz z Protokołami dodatkowymi z dnia 15 października 1975 roku i z dnia 17 marca 1978 roku; Dz. z 1994 roku, Nr 70, poz. 307) należy rozumieć w ten sposób, że dotyczy on także sytuacji, kiedy osoba skazana nie opuściła terytorium Polski w terminie 45 dni od daty jej zwolnienia z zakładu karnego z powodu istnienia przeszkód prawnych nakreślonych w art. 14 ust. 1 do wykonania kary w związku z którą nastąpiła ekstradycja lub po takim zwolnieniu i wyjeździe w terminie 45 dni powróciła na terytorium Polski, przy założeniu, że na osobę tę przy opuszczaniu zakładu karnego nie nałożono żadnych ograniczeń co do prawa do dysponowania własną osobą, w tym swoim miejscem pobytu?,

a w przypadku pozytywnej odpowiedzi na powyższe zagdnienie:

2. Czy ww. wyjątek od zasady ograniczenia ścigania (zasady specjalności) może być stosowany w stosunku do obywatela polskiego w świetle uregulowań zawartych w art. 52 ust. 4 Konstytucji RP (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz w związku z treścią prawa międzynarodowego zawartą w art. 3 Protokołu Nr 4 do Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175) oraz w art. 12 ust. 4 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (Dz. U. z 1997 r. Nr 38, poz. 167)?”

I KZP 14/22

Pytanie prawne Wojskowego Sądu Garnizonowego w Szczecinie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 988 z późn. zm.), a konkretnie Rozdziału III Działu V – Zatrzymywanie praw jazdy i pozwoleń oraz cofanie i przywracanie uprawnień do kierowania pojazdami, znajdują samodzielnie zastosowanie do zdarzeń mających miejsce poza granicami kraju

lub

Czy podstawę ich zastosowania w tej sytuacji dla osób wchodzących w skład jednostek wojskowych wykonujących zadania poza granicami państwa może stanowić art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 396 z późn. zm.)?”

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 9/21 – z dnia 2 czerwca 2022 r. w składzie 7 sędziów
na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich

Słuchacz albo student Wydziału Porządku Publicznego w Szczytnie Akademii Spraw Wewnętrznych w okresie od 1 października 1989 r. do 31 lipca 1990 r., nie jest, z tego powodu, osobą, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 3a w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1633).

I KZP 17/21 – z dnia 2 czerwca 2022 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Krakowie:

„Czy w toku postępowania przygotowawczego w zakresie ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę bankową dotyczącą banku mającego siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do wydania w trybie art. 589w§1 i 5 k.p.k. Europejskiego Nakazu Dochodzeniowego właściwym jest prokurator czy sąd okręgowy?”
postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

**I KZP 2/22 – z dnia 2 czerwca 2022 r. w składzie 3 sędziów
na pytanie prawne Sądu Apelacyjnego w Warszawie**

1. Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust.1;

2. brak podstaw do przyjęcia a priori, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. Taka sytuacja zachodzi jedynie w stosunku do sędziów Sądu Najwyższego, którzy otrzymali nominacje w takich warunkach;

3. zgodnie z pkt 2 uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (sygn. BSA I-4110-1/20) brak wniosku strony złożonego w oparciu o art. 41 k.p.k., nie zamyka drogi do podnoszenia i badania tej kwestii przez sąd z urzędu, w trybie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. – również po przeprowadzeniu stosownego testu. Nie sposób bowiem przyjąć, że sąd, w składzie którego zasiada sędzia, co do którego instytucjonalnej bezstronności, czy wprost niezawisłości, istnieją uzasadnione wątpliwości, jest sądem należycie obsadzonym. Wynik przeprowadzonego testu sąd odwoławczy winien przedstawić w uzasadnieniu swego orzeczenia, o ile będzie je sporządzał;

4. wskazać trzeba, że skoro uchwała 3 Izb Sądu Najwyższego

z dnia 23 stycznia 2020 r., lokuje omawianą kwestię w przestrzeni należytej obsady sądu, i w konsekwencji skutków z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., to nie można pozbawić sądu, zwłaszcza odwoławczego, możliwości badania jej z urzędu. Brak jakichkolwiek podstaw ustawowych ku temu, aby przyjmować, że kontrola prawidłowości obsady sądu może nastąpić wyłącznie na wniosek strony;

5. wniosek o wyłączenie ze składu sądu powszechnego osoby powołanej do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017r., nie może być rozpoznawany przez sąd mający w swoim składzie takiego sędziego; w przeciwnym razie dojdzie do sytuacji objętej zakazem *nemo iudex in causa sua*;

6. środek odwoławczy zawierający zarzuty dotyczące omawianego uchybienia w procedurze powołania sędziego nie może być rozpoznany przez sąd, w skład którego wchodzi osoba powołana w takiej samej procedurze;

7. reguły określone w pkt 5 i 6 niniejszej uchwały, dla zachowania przymiotów rzetelnego i sprawiedliwego procesu, muszą obowiązywać bez ograniczeń, w każdym przypadku, również wówczas, gdy z prawa europejskiego (art. 6 Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej) należy wywieść nakaz odstąpienia od stosowania przepisów prawa krajowego określających sposób wyłaniania składu sądu właściwego do rozpoznania takiego wniosku;

8. kontrola bezstronności sędziego prowadzona przez właściwy sąd z urzędu w trybie art. 42 § 1 k.p.k. może zostać

uruchomiona również przez każdego sędziego zasiadającego w jego składzie.

**PYTANIE PRAWNE DO IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH**

III PZP 3/22

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Białymstoku przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy skuteczne jest doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi strony, będącego radcą prawnym, na podstawie art. 133 § 3 k.p.c. za pośrednictwem operatora pocztowego bez uprzedniego wydania zarządzenia o odstąpieniu od doręczenia w sposób wskazany w art. 15z(9) ust. 2 i 5 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jedn.: Dz. U. 2021, poz. 2095 z dnia 2021.11.22)”

UCHWAŁA IZBY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

III UZP 1/22 – z dnia 8 czerwca 2022 r. w składzie 7 sędziów
na pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego

Warunkiem uwzględnienia przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości przypadających przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresów pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2022 r., poz. 504) nie jest spełnienie przez ubezpieczonego przesłanek określonych w art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz. U. z 2022 r., poz. 933) lub/oraz art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1989 r. Nr 24, poz. 133 ze zm.).